

gøre det til alt andet end Tomhed. Vi have et Forbillede i det Udkast til et Ritual, om jeg saa maa sige, som Sjællands første lutherske Biskop Peder Plade, mest kendt under sit latinske Navn Petrus Palladius, i sin Tid udkastede som Rettesnor for den kirkelige Vielse, der jo paa den Tid ikke var andet, end hvad vi ville gøre den til. Den havde den Gang ingen retslig Betydning, det fik den først maaske over 100 Aar senere. Da udkastede han netop en Antydning af, hvordan man skulde behandle de Folk, der kom i Kirken for ganske frivilligt at søge Kirkens Velsignelse. Han siger derom i sin Visitationbog følgende: „En Søndag, naar Tjenesten er ude, saa siger eders Sognepræst til den gode Almue: Disse to Personer ville nu aabenbare deres Ægteskab“ — ikke stifte det, men aabenbare det, vedkende sig det — „saa ville vi nu høre deres Bekendelse. Mand, bekender du, at hun er din Ægtehustru, og at I ere trolovede og givne sammen hjemme? Ja, det bekender jeg! Kvinde, bekender du osv.? Ja, jeg gør! Nuvel, saa giver hverandre eders Haand derpaa i denne Almuens Nærverelse; det samme stadfæster jeg her i hver Mands Nærverelse og Aasyn i Navn Faders, Søns og Helligaands! Vor Herre Jesus giv eder Naade, Miskund og Fred! Amen!“ Er det ikke et meget kønt Udkast til et Ritual; jeg synes det maa kunne blive særdeles smukt og højtideligt, skønt alt det juridiske dog er foregaaet i Forvejen, ligesom vi ville have, det skal ske. Det juridiske er lagt uden for Kirken, hvor mærkeligt nok de Herrer, som ellers ere saa bange for det juridiske, absolut ville have det trukket ind.

Med Hensyn til de øvrige Ændringsforslag skal jeg angaaende dem, der ere stillede af det ærede Medlem for Københavns 11te Valgkreds (S. Olsen) og hans Meningsfæller sige, at allerede det maa være Grund nok for Udvalgets Flertal til at fraraade deres Vedtagelse, at de gaa ud paa at indføre *ny* Ting, der dog ikke staa i nogen nødvendig eller meget nærliggende Sammenhæng med Lovforslagets Hovedindhold, og at de møde Modstand fra Regeringens Side og saaledes ville føre os ind i en Strid med den. Det finde vi ikke stemme med vort Ønske om saa hurtigt og nemt som muligt at faa denne Sag igennem. Med Hensyn til Flertallets Forslag under Nr. 2, som den ærede Minister inødegik — og det var vistnok det eneste af Flertallets Forslag, han inødegik —, skal jeg kun henstille til ærede Medlemmer

selv at fortolke Lovens Ord, som de lyde: „Forældres eller andre vedkommendes Samtykke“. Det er det, der staa i Loven, og jeg overlader saa til de Herrer selv, om de ikke mene, at Hustruen, Moderen, er med deri. Den Fortolkning, synes jeg er saa nærliggende og klar, at den ikke kan væltes ved Henvisninger til Scheels Familieret, Kollegiets Motiver eller deslige. Men naar den højtærede Minister henviste til Scheels Familieret af 1860 eller til Deuntzers Familieret af 1882, vil jeg henvise til to andre Værker; først til Professor Grams Familieret, som i alt Fald er yngre end Scheels, nemlig fra 1868, og der er han kommen noget bort fra, at det alene skulde være Faderens Samtykke, der spurgtes om. Thi det hedder: „Leve begge Forældre, er det dog Faderen, paa hvis Samtykke det dog *væsentligst* kommer an“. Hvad dernæst Professor Deuntzers Familieret fra 1882 angaar, har jeg ikke den ved Haanden, men jeg tvivler selvfølgelig ikke om, at den højtærede Minister citerede den korrekt, men der er kommet en ny Udgave af 1892, og i den hedder det i nøje Overensstemmelse med, hvad Professor Gram skrev: „Leve begge Forældre, maa i Henhold til de almindelige Grundsatninger om Forældremagtens Udøvelse Faderens Villie i *Reglen* være den afgørende“. Anderledes vil det heller ikke blive efter vort Forslag. *Reglen* vil blive, at det er Faderens Villie, som er den afgørende, og Undtagelsen — vistnok en meget sjælden Undtagelse — vil det blive, at Moderen griber ind i Forholdet. Der skal vist meget til, før hun gør det, men naar det er meget, hun har imod det, bør hun ogsaa have den Ret. Det er ganske sandt, at der maaske derved kan fremkomme for Omverdenen en Uenighed, som ellers vilde forblive skjult for den, men det er ikke for mig nogen afgørende Grund, thi en tilsyneladende Enighed, som fremkommer derved, at den ene Parts — Hustruens — Mening paa Forhaand er gjort betydningsløs, slaaet ned, hvor velbegrundet den ellers er, den Enighed sætter jeg ingen Pris paa. De Herrer maa huske, at det kun er en velbegrundet Nægtelse fra Moderens Side, der kan komme i Betragtning, thi er den ikke velbegrundet, kan hendes Nægtelse lige saa vel omstødes som Faderens og andre vedkommendes, thi det ligger i Slutningsbestemmelsen i Paragraffen, at Øvrigheden kan tilside sætte vedkommendes Nægtelse. Jeg behøver vel ikke at tilføje, at hvis man gaar ind paa vort Forslag, beskytter det ogsaa